

ÖÄÊ 336.14

Í Í ÁUØÅÍ ÈÅ ÝÔÔÅÈØÈÅÍ Í ÑØÈ È ØÅCØEÜØÀØÈÅÍ Í ÑØÈ
ÁP ÄÆÅØÍ ÜØ ØÀÑÖÍ ÄÍ Å: ØÅÍ ØÀØÈ×ÅÑÈÈÅ È Í ÅØÍ ÄÈ×ÅÑÈÈÅ Í ÑÍ Í ÁU

© 2011 Ç.Â. ĐÎ òàÍ Î âà*

ԷԵԾ-ՀԱՅԱՆ ԻՆԻ ԱԱ: ՅՇԾԱԷԾԵԱՆ Ի ԻՆՈՒ ԱԲԱԷԱԾՈՒ ԱՆ ԾԱՆՈՒ ԱԻ Ա, ԱԻ ԽԱՆԱԾԽՈԱԱՆ Ի ԱՅ Ի ԾԻ ԱԾՈԱ Ի Ա, ԾԱԾԿԵՒԾԱ-ԸԵԱՆ Ի ԻՆՈՒ ԱԲԱԷԱԾՈՒ ԱՆ ԾԱՆՈՒ ԱԻ Ա, Ի ՕԱԼ ԷԱ ՅՇԾԱԷԾԵԱՆ Ի ԻՆԵ ԱԲԱԷԱԾՈՒ ԱՆ ԾԱՆՈՒ ԱԻ Ա.

Ðàññî àððéààþþöý ̄ ñí ̄ áí ûá ̄ í ̄ aði áði é ̄ iði oði éá yðóðåðèáí ̄ ñòè áþææðið ûoð ðàññôið ̄ aði á, ̄ áí ̄ ñí ̄ áû-
áðåðöý ̄ ððéi áí áí éá ̄ iði aði ̄ aði ̄ iði ̄ áñéñi eüééi ̄ eððøðåðeyi ̄ aðey ̄ iði eé yðóðåðèáí ̄ ñòè aði ñóðæðñóðåðáí -
í ûoð ̄ iði aððai ̄ i , aððææðið û ̄ ñí ̄ áí ûá ̄ eððøðåðeé è ̄ oði ði ̄ u ̄ iði oði eé yðóðåðèáí ̄ ñòè áþææðið ûoð
ðàññôið ̄ aði á.

Â ñî ï ôåâòñòåè è ñ óôåâðæäí í é Ì ðåâè-
ðåëüñòåí ï Ðî ññééñê í è Ôåâåðåöè è Ì ðî åðåì -
ï í è ï åùøåí èý ýôôåéòéåí ï ñòè áþææåðí ûõ
ðåñòòí äí â í à í åðéè í äí 2012 å. ï ñí ï åí ûí èí -
ñòòðóí áí òí ï í åùøåí èý ýôôåéòéåí ï ñòè áþæ-
æåðí ûõ ðåñòòí äí â Ðî ññééñê í è Ôåâåðåöè è á
åééæåéòåé í åðñí åéòéåå í à åñåô õðí åí ýô öí -
ðåâæåí èý í ðèçåàí à ñòåðü åí ñóåàðñòååí í àý í ðî -
åðåì í à.

Î áýçàðåðéüí ûì ðôðåáí áâí èâí ê áí ñóðåð-
ñóðåáí í î é iðî áðàí i å yäeyåöny iðî áââåáí èå ðå-
áðéyðî í é iðî áðàí èé ðåçóéüðåðéâí ï ñòè è ýóðåé-
ðéâí ï ñòè åå ðåðéèçåðéè. Å êí iðâéñðå áûñéâ-
çûââí èý iðî áðåçéââí òà Ðî ññééñéê è ôåââðåðéè
â Áþæðåðí î i iñéâí èé iðî 29 èþí ý 2011 á.
"Î áþæðåðí î èé iðî èððéèâ á 2012-2014 áí áðo"
î ðî i, -ðî "i iñéâí á óâðæéñ ñú iðâí áí èâðou èí áð-
ðéþ iñéâí èðî áâí èý è óââëè÷âí èý ðanõñ áí á áâç
î óâí èé èð ðåðéüí î é iðâàðé", í áí áðî áëí iñòú
ðâéñ è í óâí èé ñóðåñðåáí î í áí cðâñðåðó.

ÝÓÔÁéêðéáí Í ñòü áþäæðáðí Úð ðàñðóí áí á.
Â ýéí 111 è÷åñéí é ëëòåðàòòðá ýÓÔÁéêðéáí Í ñòü
áþäæðáðí Úð ðàñðóí áí á ñàí 111 áùåí áéëåá
Í 1 ðääåðéýåñòñý èåéé ñí 1 ðí 1 ðåáí èå çåòðåò è áí ñ-
ðéáí óðÚð ðåçöéüðåòí á.

"Nì yā-áí èá" áí ñóääàðñöååí í î áí óí ðääéä-
í èý î ñöääñöååí ì áðååíí äà ê óí ðääéäí èb î

ðâçöœüöàòàì ̄ ðâäàï ̄ èäàååðò à ̄ ðî öâññâ ðâññî ðâ-
ääëéåí èÿ è èñï ̄ üçí åáí èÿ åí ñoäàðñòååí ̄ ûö
ðâññòî åí åí åðò î ñoü öñðòåí åâëèåàðü èô
çâåññèì ̄ ñoü ̄ ò ðâçöœüöàòòî å. Äððåèò è ñëî åâ-
í è, í åí åðò î ñoü ̄ åðæåðü å áþææåðò ̄ ̄ ðî -
öâññâ ñâýçü ̄ åæäó ̄ åðòåí åðòåí è ðâçöœüöàòòî å
è çâðòåò è èññëåäí åðòåò åå å öäéÿö ̄ ̄ ðâåååëå-
í èÿ åëéÿí èÿ åí ̄ éí èòåëüí ̄ åí ̄ åúåì à áþæ-
æåðò ̄ ûö ñoðæñòå ̄ à ̄ åí ñoðææåí èå ðâçöœüöàòòî å
åí ñoðæñòåååí ̄ ûö ̄ ðî åðòåí ̄ .

- 1) Í à ī ñí ī áå ī äé ī áî éðèòåðèý è
2) i ī Í åñéî üüéèì éðèòåðèýì .

Ê ì àðóí ààì 1 öáí èè ýôôåéòéáí 1 ñòè áþä-
æåðóí ûó ðåñòð 1 äì á 1 ñí 1 åå 1 äí 1 äí 1 êðèòåðèý
1 1 æí 1 1 óí åñòè, 1 àï ðèì åð, èéàññè÷åññèå 1 å-
ðí 1 åú - "çåòðåòú - åúáí åú", "çåòðåòú - ýô-
ôåéòéáí 1 ñòú", "çåòðåòú - 1 1 èäçí 1 ñòú".

Í áðí à "çàðòðàðû - áðúâí äú" í ðâðâí í èàðâðåð
éñí í eüçí áðí èå á ðâñ-ðàðåð éí í èððåðí í áí çí à-
÷áí èý áñâð áðúâí à í ò í ðí áððàí í û á áðâí áæí í í
áñðâðæáí èè, "çàðòðàðû - ýôôåðòëáí í ñòü", í à-
í ðí òðâ, í í çâí eýåð ðâññ-ðòðûâðòü èçäåðæéè í à
áí ñòðæáí èý í áí áðí àðí í áí ýôôåðòà, éí ðí ðûé
í å í áðåð áðûòü áñðâðæáí á áðâí áæí í í áñðâ-
æáí èè, -ðí í ñí áðí í í àððóðæüí í äéý ñí öð-
æüí ûð ýôôåðòí á. Á í áð-í í é èððåðàðòð á èí áí -
í í ýòð áðâ à í áðí àà ("cost-benefit analysis" è
"ñost-effectiveness analysis") ýâéýþöñý í ðâð-
í áðí í í ñí áí áí áí èí àí èý è -ðñòí ñððâí èâð-
þöñý áððâ ñ áððâ í á ñðéó ðí áí, -ðí áí ñòí èí -
ñòðâ í áððâ í áí í áðí àà (í ðí áðâðæáí èá í õðâí èè áñ-

* Діңаі 1 аа. Ці үләнненің көзінде олардың тұрғындарынан жиіліктерін сақтауда да дауыс берілген.

áí á á á áái áæái í áí áúððæáí éé) ýæéýþoñý í áái -
ñðoðéé í áðí ðí áí (ðáçóðéüðoàò í ðí áí éáàðoñý áí
í àðoððæüí í áí áúððæáí éé, á í á á áái áæái í áí),
éí áää i í éö-ðáí í úá á ðàçéé-í ûð ñðoððoðoð
ðáçóðéüðoàð ðoàðéðe-ðññéé í á í áðoð áúðú ñí í ðí á-
ññí û í áæäo ñí áí é.

Í ððei áðði í í óáí êe ýôôâéððæáí ñòe ðàññòi -
 ái á eëè áúáí ðà íði áðði í ú èç ðýäà àëüðåðð-
 í àððæáí ûó á ðði êað iðði áí í í áðði äa (í á í ñ-
 í áá á í áí áí eððøððéy ýôôâéððæáí ñòe) ðàé-
 æå í áæð ñéðæðöü, í áí ðði áð, í óáí êa í á í ñ-
 í áá ðàñðåððà çàðððà í á áí á æðéçí è ñ êa: á-
 ñòðði í, ní í ðàñðåððòððæóþùéi ááññi éþði í ó çäi-
 ði áúþ (áí áé. í áçáàí éá - QALY).

Ê ì àòò ààì ̄ öäí èè ýòöåéöèåí ̄ ñòè áþä-
æåòí ûö ðåñöí äí â ̄ í ̄ åñéî üüèèí èðèòåðéýì
ì û ̄ òí ̄ ñèì ̄ àòò àü èí ðåäðåëüí ̄ é ̄ öäí èè
ýòöåéöèåí ̄ ñòè ̄ ðí àðàì ̄ û, èí åää ̄ ðí àí äèò-
ny åçååðåí ̄ àÿ ̄ öäí èà ðàçëè=í ûö àñí åéòí à åå
ðåäèèçàöèè (í á ̄ ðí üüéî ðåçöüøàòí á).

Ööðüþ 1 áðæð 11 áði ái á e 1 öði eá yðóðæ-
ðeði 1 nðe áþæðo 1 uo ðaði ái á yæyðo 11 -
éði-ái eá eí 1 ði 1 aðeð 1 á yðóðæðeði 1 nðe aðey
1 ðeði yðeð 1 ðaðeði -aðnëð 1 ðaði eé á 1 o 1 i ðað-
1 eè 1 áúðæðo 1 öði eè, 1 ðe yði 1 1 öði eá að eæ-
1 à 1 ðaðæðo 1 ñayçü 1 aðæðo 1 áúði aì e çæððað e
1 ñoðeði 1 ðoði e 1 ðaðcøeðuðoðaði e á 1 ðaði eáo, 1 ñi 1 ð-
aðaðoðaði 1 1, 1 aì 1 aì eè e 1 aðeði eüðeð 1 ñoðaði 1 a-
ðeði 1 uo eððeðaðeðað. Aðey aì ñoðaðnðaði 1 uo 1 ði -
aðaði 1 ñaðeði 1 aððaði 1 að eñi 1 eüði aðo 1 1 aði a-
1 1 1 aðeði eüðeði eððeðaðeði .

Í áí aðóf æði í hñóu áí hñóðæáí eyj yðóðaðeðeáí i -
hñóðe áþæðaðoí uð ðaðnóð að á í à ðaðcí uð öðæðaðuðo
öðði áí yð (i í eðeð-ðaðnóði i è t i áðaðeði í í i) iðe-
að æðo è ðaðcáðeáí èþ ðaðcóðeðuðaðoð a í à í að i ñ-
ðaðaðnóðaði í uð è eð i að i ñ uð.

Tí í yöeý ðäcöeüoàòeáí í nòe è ýôôåéðeâ-
í í nòe áþææðí ûo ðänöñ áî â í àeáí eåå ái -
êí é Óí Óí â, n ó-âðí l níi áðeóëeè ðäcöeüoàòa
(ðäcääëáí eå ðäcöeüoàòí â í à i åí í nòdåñòðåáí -
í ûå è êí í á-âñ ûå. eå-âññòðåáí í ñé åññi áðe). i ðä-â-

Â ðâì êäö ï öäí èë ýôðâéèöéâí î ñòë äî ñòäàð-
ñòâåâí î ûö i ðî äðâì i ñâýçü çàöðàö n ðâçöéüöà-
ðâì è öñëî äí yâöñy â ñëëö eö çââèñè i ñòë 1 ö
i åñêî èüëëö ðâçöéüöàöî ä. T ðè yö i , n 1 äí 1 è
ñòi ðî i û, 1 äî äöö i ëè i èçî äðÿöû êî i å÷í ûâ ðâ-
çöéüöàöû, öi oy i öâåöñòâåâí i ñòü ëäå÷å öñòâí àâ-
ëéâàöû äëÿ 1 äî i ñðâåñòâåâí i ûö ðâçöéüöàöî ä,
ëi öi ðûâ äî ëåå öi ðâæëÿâ i û, n äðööäî è ñòi ðî -
1 û, êæè n i ðâåâåëèëâ çâi åööë Å.Å. Äööi èi,
"äî ñòëæâí èå ýôðâéèöéâí î ñòë äüü öñêå åüå i å
åâðâí öðöðåö äî ñòëæâí èå ðâçöéüöàö"5. T ðî 1 -
øâåâí èå çàöðàö è ðâçöéüöàö, åüðâæâåí i 1 ö å
i áúâi å i ðâåäi ñòâåæâí i ûö öñêöå, i å i 1 åâö åüöö
äî ñòàöî + i ûi äëÿ öâðâéöåðèñöëèëe ýôðâéèöéâ-
1 ñòë åþâæâöi ûö ðâñöi äî ä, i ñi åâå i 1 å ðâi -
êäö äî ñòäàðñòâåâí i ûö i ðî äðâì i .

Ñ òí ÷éè çðåí èý ïí äöí äá è í öáí éå ýÔòåâ-
òèáí í ñòè íí í åñéî èüéèì èðèòåðëýì áûäääéèì
ñéäääöþùéå:

- 1) êððèðåðèè êà-åñòåâ í ðî öåññà (ääjyöåëü-í î ñòè);
 - 2) êððèðåðèè ðåçóëüòàðèâí î ñòè;
 - 3) êððèðåðèè ýôôåðèâí î ñòè

Í Í Í èí í áùñeo éððeoåððeåâ í öaí êè ýôôåé-
ðeåâí ïñøé ábäæåðó ïñó ðàññóí àí â ì ãðò èñí í êü-

Çî áâàoùñý ÷aññóí ûáá êðëòåðëè, ñäýçáí í ûáá í áâí î ñ-
ðääññåâáí î î ñíí ñíí áöeòéêé í é î òðaññé, á ðàí -
êæò éí ñíí ñíí é î ñíí áî áæòñý î öáí êà ýôôåêðéáí î -
ññé áþææðóí ûó ðàññóí áî á êí í êðåðóí î é î ñíí -
áðàí î û.

*Óř ðí ū ī öáí èe ýôôåéðéáí ī ñòè áþä-
æåðí ûð ðàñòð áí á. Ñðåæé Óř ðí ī öáí èe ýô-
ôåéðéáí ī ñòè áþäæåðí ûð ðàñòð áí á á ðàì èåð
í ðí áðàì í áèéâí èåâ ðàñí ðí ñòðáí áí í ûí è ýâ-
éýþöñý:*

◆ ଠିଠି ଦେଇ ଆ ଦାଳକୋଣୁବାରେଇ ଠିନୋଟେ (ଏହି ଅଦ୍ୟ-
ପରିଯ ଦାଳକୋଣୁବାରୁ, ଯୋଦାଖେଇ ଠିନୋଟି ଆଦାଇ ଠି,
ଓଦାଖେଇବାରୁ ଠିନି ଆହାରୀ ଏସି - ଦାଳକୋଣୁବାରେ ଏ ଠିନି ଦା-
ଳକୋଣୁବାରେ);

◆ Î Òáí êá i ðí áðàí i (i ðääöñí àððëåâåò äéó-
áî êèé, êà÷åñòååí ï ûé àí àèéç, åééþ÷àþüé
î öåí êó åí çääéñòåéé, åüÿåéåí èå i ðé÷éí í í -
ñéååñòååí ï ûó ñåýçåé, áí àèéç i ðí öåññà).

Í áá yóè Óí ðí u ì í áóó áéëþ-àòú ñðàáí è-
ðàéúí Úé áí àéëç, éí ðí ðúé á ðí æå áðàí ý ì -
æåó èñí í eüç í áàòúñy è àáðí í í í í (ááí ÷í àð-
ééí á). Í à i ðàéòééå yóè äåâ Óí ðí u í öäí èé
ä í í í éí ýþò áðóá äðóåå.

Â çâêéþ÷áí èá  òì áðòèì , ÷òí ðâñþøðâí èá
í ðèì áí áí èý  ðí áðàí  í  -oâéââûö  í áðí áí â á
ðâçí ûö  ðâñþøý  í  æâð ðâçéè-âðöñý  í  ðâí -
í àí , à òâéæá èñí  ëüçóâí ûí  åðâí èçí àí ,  ðè
ýöí  í óâýçéâ ðèí áí ñeðí áâð í èý  í ðâçóëüðâðéâ-
í  ñòüþ ââýoâëüí  ñòë yâéyâðñý  í àéí àéí áí áâæ-
í é . xâí áí èââ ñöñí è-âéâ è  ðâññéâçóâí à ýôâ
ñâýçü , òâí áí èââ  í áí ñí  ââí  í  ðéí ýòéâ ðâ-
ðâðâí èé â áþâæâðí  í  ðí ðâññâ  í à  ñí  ââ èñ-
í  ëüçí ââí èý  í õâí èé yôðâðéâí  í  ñòë áþâæâð-
í ûö ðâññí áí â .

Â êt Í òâðêñòâ èññêåäâí âáí èý ýòí é âçàèì - ñâýçè i í eåçí ûí èí ñòðóí áí òí i í áóó áûðü ððâáâí âáí èý è áâ í áí ní í âáí èþ, ó-âðó è ðâçúÿñ-

Í áí̄ éþ þí̄ óí̄ í̄ ðáí̄ éé, á ðí̄ í̄ - èñéëá óêáçúâáþ-
ñéò Í à í̄ ááððæáí̄ éá̄ èéè óâáéé- ðáí̄ éá̄ óðí̄ áí̄ ý
ðåçóöüðàðéáí̄ í̄ ñòð è í̄ ðé̄ í̄ áí̄ üððéð ñòðàðàð, à
ðâéæá í̄ à ðí̄ ñò ðåçóöüðàðéáí̄ í̄ ñòð è í̄ ðé̄ í̄ ðåðáð-
éáí̄ í̄ ûð çàððàðàð èéè áí̄ éüððå, - ðí̄ ñò çàð-
ðàð. Í̄ ðé̄ ýðí̄ í̄ ñòñúâñððåðàð í̄ í̄ ððåðáí̄ í̄ ñòð Í̄ áâñ-
í̄ á- ðí̄ èý ðí̄ - í̄ ñòð è áí̄ ñòð í̄ áâðí̄ í̄ ñòð è áäí̄ í̄ ûð,
èñí̄ í̄ èüçðáí̄ ûð äéý í̄ ðáí̄ éé ýðóðâéðéáí̄ í̄ ñòð
áþæðáð í̄ ûð ðâñðí̄ áí̄ á, á öðæýð í̄ ðáí̄ áí̄ éáí̄ èý
áí̄ cí̄ í̄ æí̄ ûð í̄ áí̄ èí̄ öðýðéé, à ðâéæá ðí̄ ðí̄ aéü-
í̄ í̄ áí̄ í̄ ðáí̄ í̄ ðáí̄ èý è ñòðàð í̄ áæáí̄ èþ öðæáâûð ðå-
çóöüðàð í̄ á.

¹ 这里：<http://kremlin.ru/acts/11779>.

² Ñí .. : *T ðâi - ði á Á.* Ói ðâæéáí eá ái ñoääðñòåáí - í Úi è ðâññöi äàí è : *T ðô.* ñ àí áë. Äàøéí áöí í , 1994; *Béi áñí í E.É.*, *Äéäåí eåá Á.Á.*, *Eóäþéèí T.Í.* . Í ðe-í èçäöëý áþäæåðí Ùñ ðâññöi ái á i ái ñoääðñòåáí í í á ói ðâæéáí eá è i áññöi í á ñàí í ðâæéáí eá. Í .. , 2001.

³ Atkinson P., Noord P. Managing public expenditure: some emerging policy issues and a framework for analysis // OECD Economics Department Working Papers. 2001.
¹ 285; Salvatore S., Tommasi D. Managing government expenditure. Manila, 1999.

⁴ *I i äüýäeî i ñêäy E. I., I i äüýäeî i ñêäy Å. I.*
 Þ ðí áæâl û i i âuðáâl èy ýôôåðeâl ï ñòe âi ñòðâðñòââl -
 í ûo ðàñöî âi à ðí ññèè : i i i ãðâôëy. I., 2010.
 N. 21.

⁷ Óáíñ áá Áðþéí. Óí Óáææáí èá íí Óáçóëüòàòàí á áíñ ñóðæàðñóðáí íí ñáéòð ðá : í áð. ñ áí áé. I., 2005.

⁸ ÅÖAÍ añüäâ Í .Í., Eðeáî áî â È.Â. Í í ääðí è-çàöëý áî ñoääðñòåâí í ûô Öéí áí ñí á. Í ., 2006.

Iññòóíèéà á ðåäàéöèþ 15.09.2011 á.